

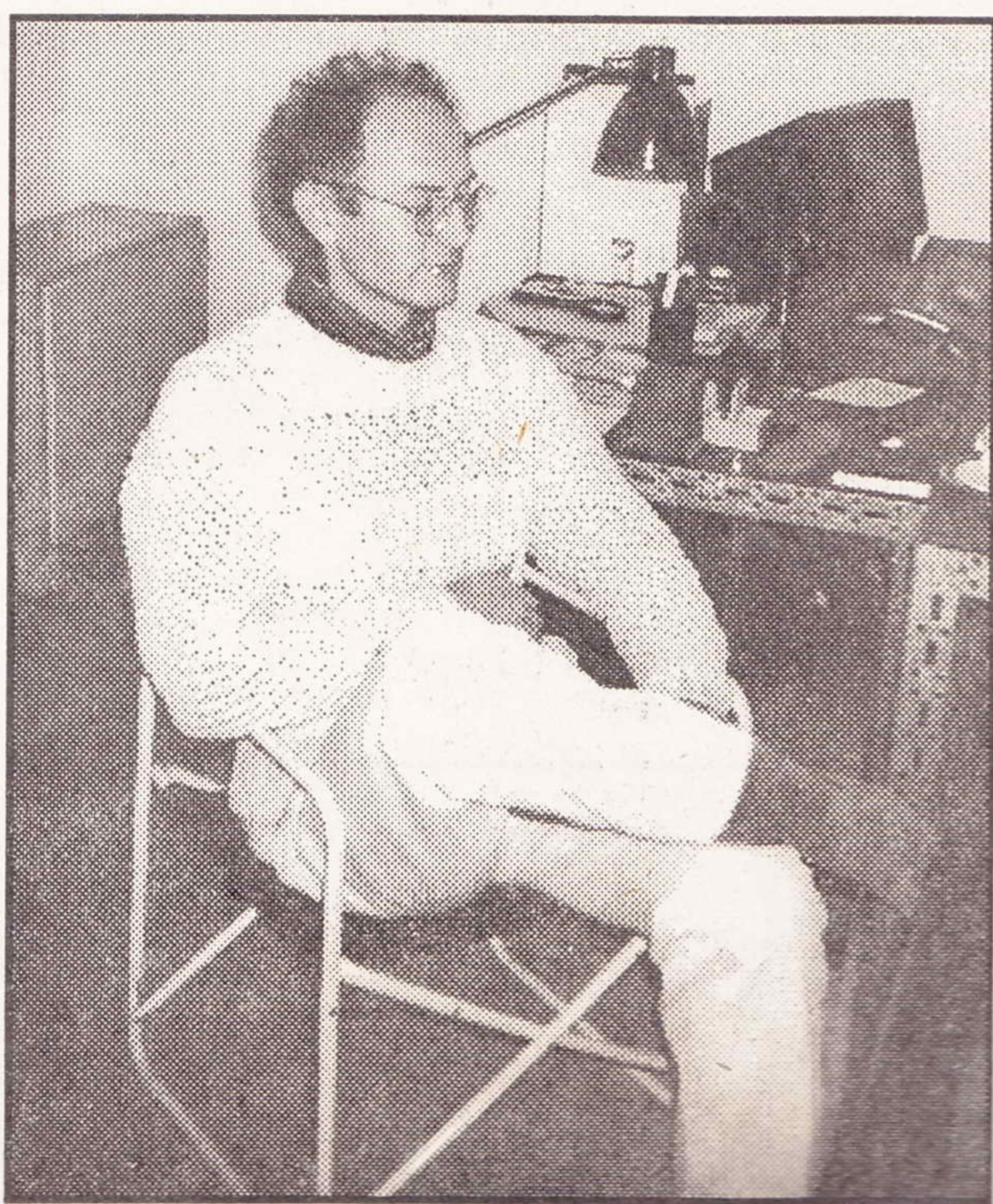
ПРОЈЕКТАНТСКИ КРЕДО:
АРХ. МУСТАВА МУСИЋ

Једноставно и аутентично

Добра архитектура, по мом мишљењу, значи пре свега добро мисаоно полазиште, односно естетско – идејни концепт. То свакако подразумева да се претходно добро познаје и разуме контекст (сваке врсте). Да се има један широки поглед на проблем и без предрасуда и лимитација ослободи креативна ми-

шће или Старк, кроз креативно повезивање и најудаљенијих чињеница. То је чини ми се и разлог што њихова дела не личе превише једно на друго, него је то готово увек свежа ствар.

Стога су и идеје које бележи актуелна престижна стручна литература у свету, управо аутентични архитектонски па и

сао вођена знањем и талентом. Само тако, уз озбиљан креативни напор можемо очекивати вредно архитектонско дело, са атрибутима иновативног, дело које представља или бар садржи елементе идејног или мисаоног **помака**.

Ја то дакле разумем као једну **нову синтезу** у архитектури, али више не у рестриктивном Гропиусовском смислу, као дијету или аскезу, јер су двадесете одавно иза нас. Несумњиве вредности и доприноси ових идеја имале су свој пуни смисао у контексту тадашњих друштвених и технолошких околности. Нова синтеза не може дакле имати одлике "новог канона", већ подразумева ослобођену мисао, дубоко понирање у проблем и кретање кроз њега уз помоћ онога што Б. Подрека назива архитектуром (добро познавање историје архитектуре), преко познавања заната и других културних чињеница, до надарености и талента. Тако се верујем остварује квалитетна нова синтеза, без рецепата, ни глобална ни регионална, већ и једно и друго, али пре свега особена изразита и аутентична, на начин како то чине Кулхас, Пе-

уметнички концепти. То су они радови који **померају границе искуства**, а никако рутинерска архитектура која много боље пристаје у комерцијалним каталозима произвођача рецимо гипс плоча, луксузне расвете или алуминијумских панела. Пројекти из ове друге групе често представљају коректне и веома пристојне професионалне резултате, који импонују техничком перфекцијом изведбе (јер се ради о стандардизованим елементима, склоповима и детаљима), пленећи "рифовима у тренду" лаичку, па често и стручну публику. У нашој средини овакви радови бивају често чак и награђивани и највишим стручним наградама, ваљда због комплекса технолошке заосталости или наивног веровања да ће се тако ухватити корак са светом, а тако се заправо верификују друштвене аномалије кроз скупа решења и материјале. Јер када је реч о свету, видели смо већ и рекли, где се тамо и шта разврстава, а овакви објекти су заправо "душу дали" за наступ југословенских грађевинара у рецимо Русији.

Значи треба једноставно и јефтино, али особено и аутентично.